

AKATALPA

Ekim 2003

Aylık Edebiyat Dergisi

Sayı : 46

EDEBİYATIN VE SANATIN VARLIK SORUNU

Ramis DARA

Taşrada yazar üçlü bir cehennemî yaşar.

Birincisi bütün yazarların yaşadığı cehennemdir; yazarların, şairlerin, öteki gerçek sanatçıların (ressamların, bestecilerin) yaşadıkları cehennem: Gündelik hayat karşısındaki durumları –Bu hayat, yani rutin, sokak, sözde kamuoyu; para ve popülerite ister. Bunlar yoksa yok sayılırsınız!

Yazarın, bütün öteki gerçek sanatçılar gibi aşamayacağı, belki aşması da gerekmeyen, bir problemidir bu.

Taşradaki yazarların bir de taşranın rutiniyle, sokağıyla, sözde kamuoyuyla problemi vardır. Çünkü taşranın *bininci* sınıf bile olmayan, ama taşrada yazar-şair sayılan-sanılan figürleri vardır.

Taşralı yazarların, merkezdeki ikinci-bininci... sınıf yazarların oluşturduğu üçüncü bir cehennemî daha vardır ve bu mutlaka aşılması gereken bir cehennemdir. Aslında gerçek cehennem de budur. Koftur, boştur ve aşılmalıdır.

Bu cehennem genelde şöyle tezahür eder: Taşradan yazıyorsanız yazar-şair değilsiniz; merkezdeyseniz, ne yaparsanız yapın, yazar ve şairsiniz, daha doğrusu, kendinizi böyle sanırsınız...

Burada yazarlara, ama yazarlara, edebiyatı hayatın en güzel temsili sayanlara iş düşüyor: Hiç değilse kalben, ama bazen harflerle de dayanışacaklar!

Bu dayanışmayı edebiyat tarihi, tarih, insan, onun gelişmiş duyarlılığı zaten yapacaktır. Bugünün yazarlarına düşen bunu bugünden biraz yapmalarıdır. Biraz!

Bu tarihi bir sorumluluktur. İnsani bir sorumluluktur. Edebiyat ve sanat, gündelik hayatın karşısında topyekûn bir varlık sorunu yaşıyorsa, gerçek sanatçılar, yazarlar, bugünden dayanışacaklardır!

Yoksa, yeryüzünün insani ruhu; küçüle darala, yarın, sanatı da, edebiyatı da temsil etmeye niyetlenecek, Prometheus'un sabrını gösterecek insanlar bulmakta güçlük çekecektir.

KIRKLANMIŞ HAYAT

Diş bilemediğin her düşman bir dost kadar bilge
Kalbine sor istersen

Tıkanıp kaldığın yokuşlardan al yanıtı

Saatler on beş yıl öncesinden daha hızlı geçiyor
İbne ibre, sokulası akrep, don kişotsuz yelkovan

Hizaya sokulan bir karınca bölüğüydü ömrümüz
Yarısı çukurda kaldı masalların

Eksilmeyen bir yıldızlar kaldı
Hangisi el sallayıp gittiye yedeği hemen doldu
[yerine]

Bir hileydi ama
Tam da birinci giderken ayağının takılıp
kış üstü oturması o cengâverin

İster 'tavşan taktiği' deyin buna
İster harcayın gitsin sıradakini

Kalbin mi karışık sadece
Bunca beton dökülüp üstüne
bir de fiyakalı ithafla süslenmişken geçmişin?

Belki en iyisi unutup susmak her şeyi
Kırklanmış hayata vardın mı vardın
Artık senden evliyası yok bu hikâyede

Bu hikâyede senden hergelesi de yok:
Zavallı saatler kime sevgili olduğunu bir bilse

Ah be kopilim, sırta sırta sırat'ı mı buldun tam

[hesap vakti]

Bak bir elinden şeytan tutuyor en cenabet haliyle
Ötekinde titremekte düşmesin diye puşt inine zavallı
[kalbin]

Ramis Dara, Özlem Tezcan Dertsiz, Nuri Demirci, Melih Elal, Mustafa Emre, Metin Güven, Ayşegül İzmirli, Çağdaş Keçeci, Salih Mercanoğlu, Cihan Oğuz, İbrahim Oluklu, Çiğdem Sezer, Zeynep Uzunbay, İhsan Üren, Halim Yazıcı, Pelin Yılmaz.

“SANAT OLAYI” GERÇEKTEN SANATTA OLAY YARATTI MI?

Melih ELAL

Ocak 1981 ile Aralık 1987 arasında 67 sayı yayımlanan *Sanat Olayı* dergisi, karşımıza iki ayrı dönemde, iki ayrı kimlikle çıkar. Her iki kimliğiyle de edebiyat ortamında ses getirir ve tartışılır. Birinci dönemi, Ocak 1981 ile Haziran 1982 arasında kapsayan ilk 18 sayısındır.

Bu dönemde derginin sahibi Ercüment Karacan, Genel Yayın Yönetmeni Ülkü Tamer (16. sayıya kadar. 17-18. sayılarda genel yayın yönetmeni belli değildir ya da yoktur.), Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni 16. sayıya kadar Alpay Kabacalı, 17-18. sayılarda Kemal Özer, Teknik Yönetmen'se Edip Alşar'dır. İlk yedi sayısı 96 sayfa olarak çıkan dergi, sekizinci sayıda 112 sayfa olur. 14. sayıda tekrar 96 sayfa boyutuna döner. Birinci döneminde derginin fiyatı 150 liradır.

Sanat Olayı, gazete kağıdına renkli olarak basılır ve kuşe kapak kullanılır. İlk döneminde kapak, her sayı değişen renkte düz zemin üzerine, üstte siyah çerçeveli içi beyaz zeminli *Sanat Olayı* başlığı ve hemen altında da bir gravürün, resmin, desenin ya da bir yazarın fotoğrafının bulunduğu bir düzenlemeyle çıkar. Kapakta, içeriğindeki önemli yazılar, ürünler duyurulur.

Birinci sayının, okura seslenen ve derginin içeriği ile ilgili bilgi veren “İlk Sayı” başlıklı bölümde “*Sanat Olayı* bir ürün dergisidir, ama sadece belirli sanatçıların ürünlerini yayımlayacağı bir dergi değildir. ...bütün sanatçılarımıza, özellikle genç sanatçılarımıza açıktır; onların yapıtlarını yayımlamak dergi yöneticilerine kıvanç verecektir.” denilir. Gerçekten de Nahit Ulvi Akgün, Sabahattin Kudret Aksal, Melih Cevdet Anday, Özdemir Asaf, İlhan Berk, Edip Cansever, Necati Cumalı, Fazıl Hüsni Dağlarca, Atilla İlhan, Şükran Kurdakul, İsmet Özel, Tahsin Saraç, Turgut Uyar gibi şairlerin şiirleri; Oktay Akbal, Yusuf Atılgan, Aziz Nesin, Fakir Baykurt, Erhan Bener, Rıfat Ilgaz, Muzaffer İzgü, Tanık Dursun K., Samim Kocagöz, Ülkü Tamer, Haldun Taner, Tahsin Yücel gibi öykü ve romancıların öykülerinin yanı sıra Tahir Abacı, Sina Akyol, Metin Altok, Adnan Azar, Abdülkadir Budak, Abdülkadir Bulut, Eray Canberk, Erol Çankaya, Veysel Çolak, Haydar Ergülen, Turgay Fişekçi, Yaşar Mırac, Turgay Nar, Fergun Özelli, Hüseyin Peker gibi genç şairlerin şiirlerine ve Umur Bugay, Nazlı Eray, Nedim Gürsel, Zeynep Karabey, Ayla Kutlu gibi genç yazarların öykülerine yer verilir.

Sanat Olayı'nın ilk dönemi tam anlamıyla bir ürün dergisi özelliği taşır. Salâh Birsel'in *Salâh Bey Tarihi* adlı deneme kitabının neredeyse tamamı (1, 3, 5, 7, 9, 11, 12. sayılar) *Sanat Olayı*'nda yayımlanır. Dergi 12 Eylül'ün hemen sonrasında, suskunlaşan, kendini baskı altında duymayan sanat ortamında, sanatçıların ürünlerini okura ulaştırma işlevi üstlenir. Derginin sayfalarında, var olan şiir anlayışıyla birlikte, yeşermekte olan yeni şiir anlayışını da adım adım izleriz. Öyküdeyse ortamın belirsizliği, yazarları mizaha ve bireyin anlatılmasına yöneltir.

Çıkış yazısının bir başka bölümünde, “*Sanat Olayı*'nın ağırlığını ‘yerli sanat’ taşımaktadır. ‘Yerli sanat’a her zaman öncelik verilecektir. Bu, ‘yabancı sanat’a kapalı olduğu anlamına gelmemelidir.” denilir. Bu bağlamda, dergi, yazın dışında tiyatroya, sinemaya, resim ve heykele, klasik müziğe de yer verir. Alanının önde gelen yazarları, bu sanat alanlarına ilişkin özgün yazılar yayımlarlar. Ayrıca, eski Türk sanatı ve etnografyaya ilişkin yazıları da Özdemir Nutku, Metin And, Sabiha Tansuğ gibi araştırmacıların kaleminden okuruz.

Sanat Olayı'nın ilk sayısının ilginç bir özelliği de bu sayıda yayımlanan Özdemir Asaf'ın Yalnızlık Paylaşmaz adlı şiirinin daha sonra kitabına ad olmasıdır.

Çıkış yazısında “Zaman zaman düzenlenecek özel bölümlerle başka ülkelerin sanatları, sanatçıları da Türk okuruna tanıtılacaktır.” denilir.

Sanat Olayı, yabancı sanatçılara ve sanat olaylarına da sayfalarında yer verir. Örneğin Demet Değer İnanç sinema sanatını ve film stüdyolarını, Çetin A. Özkırım sinema anıları yoluyla bu sanat

alanının ilginç özelliklerini anlatır. Fellini ve “Amarcord” (2. sayı), Canlandırma Sineması (4. sayı), Latin Amerika Edebiyatı (8. sayı), Yaratma Özgürlüğü ve Anayasalar (10. sayı), Küçük Ülkeler Büyük Edebiyatlar (11. sayı), Toplumsal Gelişmeler Karşısında Kadın Sanatçılarımız (14. sayı) özel bölümleri düzenlenir. Yusuf Atılgan'ın çevirisiyle İngiliz Sanat Konseyi'nin Ken Baynes'e hazırladığı *Toplumda Sanat* adlı yapıt fasiküller halinde ilk dokuz sayı boyunca verilir. (Çıkış yazısında 8 sayıda bitirileceği duyurulur ama, 9 sayı sürer. 10. sayıda da cilt kapağı verilir.) 14 - 18. sayılarda da Şahin Kaygun'un *Sanat İnsanları* eki verilir. Yayıncılığımızın Sorunları (7. sayı), Türkiye'de Sinema Seyircisinin Gelişimi (18. sayı) başlıklı açık oturumlar düzenlenir ve yayımlanır.

Sanat Olayı'nın birinci döneminde kimi yazarların özel köşeleri vardır. Orhan Barlas, Okur / Yazar (1-18. sayılar); Mücahit Ofluoğlu, Bir Avuç Alkış (1-18. sayılar); Elif Naci, Anılardan Damlalar (1-14. sayılar); Emin Özdemir, Kavramlar Arasında (7-17. sayılar); Çetin Yetkin, Yazarlarımızda “Aydın” (8-11. sayılar. Mehmet Tezkan aynı adla yalnız 12. sayıda) adlı köşelerinde yazarlar.

Derginin başında “Olaylar ve Sanat” bölümü yer alır ve burada sanat olaylarının haberlerine yer verilir. Üçüncü sayıdan başlayarak “İkinci Sanat” diye bir bölüm açılır ve burada tanınmış sanatçıların, kendi sanat alanları dışında ürettikleri ürünlerine yer verilir. Örneğin sahne sanatçısı Nejat Uygur'un şiiri, sinema sanatçısı Türkân Şoray'ın çizdiği desen, ressam Elif Naci'nin yazdığı şiir ve bunun gibi ürünler çıkar karşımıza. Oldukça ilginç verimlerdir bunlar...

Fatma Oran, altıncı sayıdan başlayarak “Kendileri ve Kentleri” dizisini başlatır. Yusuf Atılgan Manisa'yı (6. sayı), Salâh Birsel Bostancı'yı (6. sayı), Şükrü Gümüş Çorum ve Hakkari'yi (7. sayı), Tanık Dursun K. denizi (8. sayı), Samim Kocagöz Söke'yi (9. sayı), Rıfat Ilgaz Cide'yi (11. sayı), Fikret Otyam etkilendiği kentleri (12. sayı), Ömer Polat Ağrı'yı (13. sayı), İrfan Yalçın Zonguldak'ı (14. sayı) anlatır. *Sanat Olayı*, 7. sayıda ikinci cildine başlarken sayfalarında yeni bir düzenlemeye gider. 18. sayıdaysa derginin düzeni tümüyle değişir, sanat haberlerinin verildiği “Olaylar ve Sanat” bölümü kaldırılır. Bu sayı sanki değişimin habercisi gibidir. Bu 18 sayıya baktığımızda, çıkış yazılarında “Gelenektir: Bir derginin ilk sayısında o derginin amacını açıklayan bir yazı yayımlanır. Biz, amacımızı bir köşe yazısıyla değil, derginin tüm içeriğiyle ortaya koymayı uygun buluyoruz” açıklamasının yerine geldiğini görürüz.

Sanat Olayı, Haziran 1982'de yayımlanan 18. sayısından sonra uzunca bir suskunluk dönemi yaşar. Dergilerde adettir, eğer bir daha yayımlanamayacaksa, bu bir yolla okura sezdirilir. Bunu göremeyiz 18. sayıda... Sonunda Aralık 1983'te yeni biçimiyle karşımıza yeniden çıkar *Sanat Olayı*. Kapaktan son sayfaya değişmiştir artık. Sahibi Ali Kayacan, Genel Yayın Yönetmeni Ali Saydam, Yayın Danışmanı Atilla İlhan, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ülkü Karaosmanoğlu'dur.

Fiyat 200 liraya yükselir. (19-24. sayılar 200, 25-32. sayılar 250, 33 sonrası 300 lira) “Olaylar ve Sanat”ın yerini “Ne Var Ne Yok” bölümü alır. Dergide ürünler azalır, yerini sanat üzerine haberler, konuşmalar ve yazılar alır. Kısacası dergi magazinleşmeye başlar. Bunu kapak yapısından da anlarız. 19. sayıya kadar kapakta, sanatçı elinden çıkma resim, fotoğraf, grafik ya da yazar fotoğrafı yayımlanırken; 19. sayıdan başlayarak o günün gündemine oturan, sanat kaygısından çok, popüler olmayı kaygı edinen konular kapağa girmeye başlar. Bu değişimi, 19. sayının “İlk Yazı” başlıklı yazısından da anlarız: “*Sanat Olayı*, o yanından da alınabilir, hafif yanından: Hangi sanatçı nerede ne yapmış, kim ne demiş, falan ne hazırlıyor, vs. Niye olmasın, sanatçı değil mi ki toplumsalın bileşkesidir, davranışları herkesi ilgilendirmeli. İlgilendiriyor da... Daha seviyeli olmak şartıyla ... sanatçıların şahıslarıyla olduğu kadar eserleriyle ilgili haberleri duyurmak, ... belki de duygusal.”

Kendilerinin de söylediği gibi *Sanat Olayı* nitelikli bir magazin dergisi olur, içinde arada bir sanat ürünleri de yayımlayan. “Alo” başlıklı köşede yazarlarla bağlantı kurulur. “Aydın Hikâyesi”, “Aydın Şiirleri” başlığı altında köşeler düzenlenir. Bu dönemde F. Celalettin (20. sayı), Kenan Hulusi (21. sayı), Osman Celal Kaygılı (22. sayı), Sadri Ertem (23. sayı) gibi eski yazarların daha önce yayımlanmış ürünlerine; Necmi Zekâ (28. sayı), Akgün Akova (29. sayı) gibi genç şairlerin şiirlerine; Nezihe Meriç (19. sayı), Peride Celal (21. sayı), İnci Aral (24. sayı) gibi yazarların öykülerine yer verilir.

Sanat Olayı'nın birinci dönemi ürün dergisi, ikinci dönemiyse magazine dayalı sanat dergisi özelliği taşır. Bu yönleriyle de olay yaratmasa bile her döneminde olay olmayı başarır.

ODADA

Bazen de içerdedir gece.
Karanlık, içerdedir.
Perdeleri kapalı
odada.

Orda ay yoktur:
.. hilal.. ve on dört..
ve ayın yokluğu
orda yoktur.

(Ben varım, belki sana
bir yıldız
yazıyorum
orda.)

Çiğdem SEZER

KALBİM GÜZEL EVİM

*lirik şiirler yazıyorum
eve dönsün diye kalbim*

bu kaçınıcı kış, uykusuz
bir sarmıç gibi gecede
günahkâr soluğuyla tanrının
göğsündeki dağa üflendim

daha diyordum, daha, uzağa...
ot yolmaya kök sökmeye
taşın inceliğine
güneşin şerrine
başka nedir ki dünya
kurban celladıyla
sevişmeyecekse

daha diyordum, daha, uzağa...
atlasın davetkâr hışırısına
cennetten kovulmuşların sofrasına

bu kaçınıcı tünel, yaşlı
bir ağaç gibi ovada
acının gözleriyle bakıyor
çıplak omuzlarından gecenin
dökülen nehir gibi kalbim
toprağına akıyor

daha diyorum, daha, uzağa...
çarmıhta kuruyan kana
inkâra ve imana.... daha
yol almalısın kalbim
inanmak için kendinden başka
hiçbir şeyin kalmadığını

ah işte o zaman yaranın ne kadar derin
ve suyun imkânsız olduğunu
anladığında
dönmelisin

kalbim, güzel evim

ÖNCE AŞK

bambaşka yataklara akıp giderdi bu nehir
ıpılık bir tümceydi, söylemedin

acı üzümberdi son şaraba kattığın
turnak izi kalbimde, sudan bahanelerin

yakınımı gördün ah, bunca uzakken
en kuytusunu içimdeki mağaranın

saçlarım kızgındı sana, yıllar yılı uzattım
kanadığını duydum, olmayan bir yaranın

önce aşk, sonra ayrılık bitti
uslandı fırtınalar, yağmurlar dindi

zordu ama, büyüdü çocuğu aşkın
çoktandır, kısacık saçlarım

Zeynep UZUNBAY

KARINCALAMA

halının üstündeki karıncayım
belki biliyorumdur yolumu

odaları dolaştım
kitap aldım bıraktım
ay bu akşam zor doğdu
çatlayacaktım
girdim çıkamadım
çıktım giremedim
ben iflah olmam dedim sevgilime
söz vermiştim oysa
nankörlük etmeyecektim
belki biliyorumdur yolumu

nane likörü içtim
buzdolabını açtım kapadım
buz gezdirdim alnımda
mermere limon damlattım
çişim gelmedi işedim yine de
mahsus öksürdüm
musluğu açtım suya baktım
ağladım da mı yıkadım yüzümü
yüzümü yıkarken mi ağladım
belki biliyorumdur yolumu

hiç inanmadım hiii...
inansam karınca yuvasına sığardım

DİL, ANLAM, SÖZCÜKLER..

Metin GÜVEN

"Dünya, güzel bir kitaba varmak
için yapılmıştır."

Stephane Mallarmé

Ömer Aygün, "Profil" in 156. sayfasında aktarıyor:

Valéry'nin anlattığına göre, Degas bir sone yazmak için cebelleşirken Mallarmé'ye "Oysa bir sürü fikir var aklında" yollu bir söz söyleyince, şair ona şu yanıtı vermiş: "Şiir fikirlerle değil, sözcüklerle yazılır."

Özdemir İnce de burada bir çeviri hatası olduğunu, bu cümlelerin aslında "dize fikirlerle değil, sözcüklerle yazılır." biçiminde düşünülmesi gerektiğini söyler. Çünkü ona göre dize (*le vers*) sözcüğü her ne kadar şiir kavramını içerse de bu cümlede dize ile şiir kavramları eşanlamli kullanılmamıştır. (1)

Tam da bu noktada aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekir. Zira aksi halde bu cümle, Özdemir İnce'nin de paylaştığı gibi, şiirin "anlamsız", hatta "saçma" olduğu gibi bir anlayışa kadar uzanabilir.

Şimdi sorularımız:

- 1- Sözcük nedir?
- 2- Sözcükle nesneler arasında temel bir ayırım var mıdır?
- 3- Sözcük ve anlam arasındaki bağ nedir?
- 4- Bir sözcüğün iç ve dış anlamları deyince ne anlamamız gerekir?

5- Sözcük olmadan düşünce olur mu? vb şeyler...

Sözcük, bana ve birçok dilbilimciye göre, belirli bir anlamı olan ve cümle kurmaya yarayan en temel anlatım aracıdır. Sözcük, dilin kapısını açan becerikli bir anahtardır ayrıca... İnsan; sözcükleri kullanarak, sevgisini, acısını, düşüncesini, arzularını, nefretini, yaşadığı iğrençlikleri, boğuntuyu, bulantıyı, bunalıyı anlatır. Bu kavramların her birinin ayrı birer ses imleri, tınları vardır. İnsan, nasıl mutsuz bir "an"ı, "anı"yı gültürek anlatamazsa, sevinç ve huzur veren bir "olay"ı da ağlayan bir ses tonu ile anlatamaz. Dil buna deniyor işte.

O zaman, her sözcüğün iki ayrı yönü vardır.

Örneğin masa.

Nedir masa?

Tahtadan, demirden, profilden, ya da başka şeylerden yapılmış ve insanın farklı yerlerde işini gören bir nesne.

Bu, masanın dış görüntüsüdür, insan beynine ilk yansıyan da budur.

Sonra nedir masa?

Yapılması için ormandan atölye kadar uzanan bir emek ve üretim süreci isteyen ve üzerinde, etrafında birçok duygu ve düşüncenin paylaşıldığı, bende olduğu gibi belki de bir üretim aracı...

Öfkeler, sevinçler, ayrılıklar, dünyayı yeniden kurma ve paylaşım hayalleri hep bir masa kenarında konuşulmaz mı?

İşte bu da masanın ruhudur, yani anlamıdır.

Yani efendim, sözcükler yardımıyla dile ve anlama ulaşırız. Anlamın da duygu ve düşüncenin olabilecek bütün biçimlerini içerdiğini, sanıyorum hemen herkes biliyordur.

Şu içerlek soruyu da sorabiliriz artık.

Sözcükler ve nesneler birbirlerinden bağımsız şeyler midir?

Hayır değildir!

Sözcük olmasa, nesneyi nasıl anlatırız?

Sözcük, yukarıda da söylendi, sestir çünkü, dildir.

Benim kedilerim her durum için aynı ya da benzer sesleri çıkarıyorlar; çünkü onlar daha sözcüklerle konuşmayı öğrenemediler, öğrenemediler.

Öğrenirler mi? Bilemiyorum.

Ama, insan bunu çoktan öğrendi.

Ve bir konuşmanın ya da bir yazının "lafzına ve ruhuna", sözcükleri kullanarak ulaşıyor.

Nesneden sözcüğe-sözcükten nesneye..

İşte konuşurken, dinlerken, anlarken, anlamaya çalışırken ve en önemlisi yazarken başvurulacak tek ve temel yöntem bu. Bir çeşit kılavuz, yol gösterici..

Sözü burada, Doğan Aksan'a bırakmak gerekiyor:

"Kelimeler olmadan düşünce olamayacağına, kelimeler kavramlarla birlikte oluştuklarına ve kelimenin ses yönü ile, ruh-düşünce yönü birbirinden ayrılmadığına göre, anlam konusunda kelimeyi esas alarak ondan hareket etmek, kavramı, çeşitli anlamları ona bağlı olarak açıklamak yanlış bir tutum olmamalıdır." (2)

Çünkü kelime (yani sözcük), sesle, o sese ait olan kavramın bütünlüğünde vardır. Onun için sözcük, dil çalışmalarında, yani anlama uzanan yolda, karşımıza çıkan ilk birim öğedir.

Neden?

Zira, sözcük, temsil ettiği nesnenin sahip olduğu bütün anlamlarını bize verir.

Sözcük ile düşünce birbirlerini dışlamaz. Eğer bu önermenin tersi doğru olsaydı, dil bir derdin, bir tasanın aktarıcı olmaktan çıkardı ve dil birtakım anlamsız sesler yığını haline gelirdi.

Sözcük dilse eğer -ki öyledir- anlamın kendisidir.

Temel anlama sözcükle ulaşılır.

Bunun da ötesinde yananamlar, çokanlamlılık, tasarımlar, duygu potansiyeli ve yükü, sözcükte gizli bir hazine gibi vardır, saklıdır; has şairler de bu zenginliğe dil yardımıyla varabilen insanlardır.

Şiir sadece olumlu duygu ve düşünceleri anlatmaz ki!

Bununla birlikte ve belki de bunlardan daha çok şiire olumsuzluk egemendir.

Sıradan okur hep sorar:

Neden hep umutsuzluk?

Hayatımıza yön veren bileşkenin içinde olumsuzluk öğeleri fazla da ondan!..

Ne bunlar?

Kin, haset, kıskançlık, nankörlük, acıma, iğrenti, tiksime, bayağılık, korkular vb şeyler.

Böyle bir dünyada yaşayınca da, şair beynine yansıyan şeyler olumsuzluk ve umutsuzluk oluyor elbette.

Hayat insanı (şairi) nasıl besliyorsa, sözcük ile düşünce, sözcük ile anlam öyle beliriyor. Ve bu da olağan.

Daha iyi bir dünyada daha iyi bir toplumsal yapı içinde, umudun da şiiri yazılacak kuşkusuz; bundan hiç endişem olmadı, olmayacak!..

Yazının başından beri aslında bu sorunun yanıtını arıyorum. Yani bir sözcüğün iç ve dış anlamları, ara anlamlar, yananamlar, çokanlamlılık, zevahir ve ruh...

Masa örneğinde yazdıklarımı burada yinelemek istemiyorum; ama şunu ekleyebilirim yalnızca: Masanın ruhuna, yani anlamına ulaşmak, çeşitli boyutlarıyla hayata ulaşmaktır aslında...

Siz de isterseniz, bu yazıda benim yaptığım gibi, nesneleri alın ve onların varlık nedenlerini soyuta doğru götürün. Bakın nasıl, biraz yorularak da olsa hayatla yüzleşeceksiniz.

Pek eğlenceli bir oyun değil bu belki ama, bence denemeye değer yine de.

MÖSYÖ DERVİŞ, CELLADIM...

Mösyö, çalışkan öğrencidir kesin;
iyi bilir dersini, karıştırmaz temkin ile telkini.
Batılı bir beyinle düşünse de,
doğulu gibi yaşar, yuvarlanıp gider.
Rintliğe özendiği söylenir ki doğru değil;
ırasına uygun olmadığı anlaşıldığından,
dilekçesi yürürlüğe girmemiştir.

Hafif marsık kokulu odalarda,
kararmış bakır mangala sürülen,
Türk kahvesine dayanamaz.
Sabah namazındaki düş anneanneleri,
uykulu dua mırıltılarıyla dedeleri,
hışırtilı çınarlara dolanan ezanları,
acele gidip gelen takunya seslerini,
uyku açılışın diye yüze çarpılan
buzlu kaynak sularını unutamaz.

Unutamaz;
birkaç adım ötedeki bahçeli kahveyi,
raflara dizili parlatılmış semaverleri,
Çin işi zarflı kahve takımlarını,
nargileleri, tömbekileri, marpuçları,
maşaları, gelin belli çay
bardaklarını...

Yüzyıllık eski bir tarihten,
su kabarcıkları gibi çıkarıp yüzeye,
anımsar mösyö derviş, celladım.
Bıkıp usanmadan anlatır durur,
kuyu çıkırığım...

Kendisinden önce yazılan şiire karşı çıktığı için haklıdır,
sonra bu haklılık içinde ciddiye alınması gereken bir öngörü
de var galiba. Mallarmé, böyle söylerken bir anlamda modern
şiirin temel ögesi olan sözcük'ü öne çıkarıyor çünkü.

Bir de işin bilgi yanı var tabii ki...

Mallarmé'nin yaşadığı yıllarda (1842-1898) dilbilim ve
dili araştıran zorlayan diğer bilgi dalları; örneğin yapısalculuk,
anlambilim, göstergebilim, biçimbilim ya hiç
gelişmemişlerdi, ya da yeni yeni filiz veriyorlardı.

Sözcük'ün evrensel kargaşa içindeki konumu, yalnızca
yazınsal söylemi değil, gündelik hayatımızı da etkiler.

İnsanla - insan arasındaki anlaşma (ya da anlaşamama),
toplumla - toplum arasında anlaşma (ya da anlaşamama) bu
"kargaşa"dan kaynaklanmıyor mu?

Mallarmé'nin önermesi bugün pek doğru görünmese bile,
bu onu dünyadaki modern şiirinin kurucularından biri
saymamızı engellemez.

Ben böyle düşünüyorum.
Ya siz(ler)?

- (1) Özdemir İnce, *Tabula Rasa*, s. 52.
- (2) Doğan Aksan, *Anlambilim ve Türk Anlambilimi*, s. 55.
- (3) Serdar Ünver, *Akatalpa*, Sayı 15, s. 3, "Balkon" adlı şiirden.

Öyle değil mi?

Sözcük olmadan düşünce olmaz.

Nesne olmadan sözcük olmaz, sözcük olmadan anlam
olmaz, anlam olmadan dil olmaz.

Şiir olmaz.

Yani hayat olmaz.

Sözcükle ilgili soruları yanıtladığımı sanıyorum. Özetle;
hayat varsa şiir vardır, çünkü nesne(ler), sözcük, anlam ve dil
vardır.

Gelelim yazının başındaki, Stephane Mallarmé'ye ait
cümleye:

"Şiir, fikirlerle değil, sözcüklerle yazılır" ya da üstat
Özdemir İnce'nin -en azından benim için öyle- anladığı gibi
"dize düşüncelerle değil sözcüklerle yazılır."

Böyle mi gerçekten? Yani şiir, anlamdan ayrı bir yerlerde
duran sözle mi, sözcükle mi yazılır?

Veya sözü, sözcüğü, metinden, anlatıdan ayırmak doğru
mudur?

Sanmıyorum.

Yüz elli-iki yüz yıl önce belki bu mümkündür; zira o
yıllarda sözcük, hem konuşma dilinden hem de yazı dilinden
ayrı ele alınabiliyordu; ama artık günümüzde sözcüğü, dilden,
anlamdan ayrı yerlerde görmek, dilsel ve söylemsel işlevinden
ayırarak olur.

Sözcük, ilk bakışta insana, tek başına, bağımsız bir unsur
gibi görünebilir. Öyledir de. Ama bu, sözcük'ün, şiirsel bir
işlev kazanması, bulunduğu yerden alınması ve ses ve anlam
ağlarının örülmesiyle mümkündür.

Başka türlü anlama ulaşamaz ki şair.

Kelimeler (sözcükler) cümle ya da dize içinde anlam
kazanırlar çünkü.

Anlam ve ses katmanlarından ayrı bir yerde unutilan bir
sözcük nedir ki?

Belki yalnızca bir çağrışım, bazen o bile değil.

Örneğin taş.

Bir sözcük ve bir nesnenin "vekili" belki de.

Ama örneğin; bu sözcüğü "taş yerinde ağırdır" gibi çok
bilinen bir atasözünde kullanırsak, ya da Serdar Ünver'in
yaptığı gibi şöyle bir dizeye taşırsak...

"İner birden bir perde

Gece, günden erkenci

Yiter gök, ya yer nerde?

Tak!... Taşların sevinci" (3)

Taş; ne kadar değer ve anlam kazanıyor değil mi?

İşte şiir budur.

Yani, duygudur, düşüncedir, kavramdır, tasarımdır,
çağrışımdır ve en önemlisi bütün bu anlam kümelerinin
oluşturduğu imgedir.

İmge de elbette sözcüklerle yapılır, üretilir.

Bu anlamda, şiir (belki de dize) sözcüklerle kurulur.

Yani, şiirin en temel ve belki de en ilke maddesiyle.

Bu cümleyi sözcük'ü küçümsemek için yazmadım elbette;
ama sözcük içinde varolan çokanlamlılık ve eşanlamlılık gibi,
şiirdeki semantiğin kurulmasında önemli katkıları olan
değerleri ortaya çıkarmak, sözcük'ün konuşma diline ve
yazınsal söyleme taşınmasıyla olasıdır. Bunun da nasıl
olacağı yazının başından beri anlatılıyor bilindiği gibi.

Asıl temel soruya geldik galiba.

Peki Mallarmé'nin önermesi yanlış mıdır o zaman?

Yanlış değildir, ama doğru da değildir.

Mallarmé sadece haklıdır.

PAYDA

aradıkları bir adsa, arasınlar
aralasımlar ormanın anlamını, ayarsız elleriyle
nerde dursalar bir gölge düşecek yüzlerine
nerde dursalar, ayakları ısınmadan
yeni bir yolculuğa çıkmış olacaklar çoktan

onlardan değilmişiz gibi seyrediyoruz gidişlerini
durmanın anlamını kavramadan daha
dolanmış oluyoruz önlerindeki tepeyi
bu bir şeyin adı olabilir
koruyoruz aramızdaki mesafeyi

onlara gülüyoruz
bu gülüş ne saklıyorsa içinde
onlar da bize gülüyor
hayat bu diyoruz, hayat bu diyorlar
bir şeyin adı geliyor akıllarına

Halim YAZICI**UZUN SES ARALIKLARI SUYUN**

dar taş sokak arasında buldum
yosun, el ayak buz tutmuştu gün
yeşil ışık, derin su, eli yoncanın
uzun ses aralıkları suyun

böler kafesini kaplanın
başı şapkallı mavi puanlı palyaço

oyun tutar ölüm kuşlara
tahta kutusu sahte bıçaklı pandora.

İbrahim OLUKLU**BEKLENMEYEN YOLLARINDAN**

Sana sakat kardeşine baktığından
Hiç evlenmeyen o kadından da gelirim
Hem ağlarım hem giderim hallerimle bir gün

Terleyen yerlerin de vardır senin sıkıldığında
Kahkahalarına ilştirip gizlediğin
Yenilgilerinden habersiz aşk öykülerin

Sarardıkça güzelleşen bir fotoğrafsın
Beklenmeyen yollarından hep çocukluğumun geldiği

SEVGİMİZDEN

Kırar dökeriz de
Bir anlam kurarız sonra
Dünyayı tutan

ŞİİRSİLER

1.
hayata düşecek tohum yok
fena delinmiş düş torbası
açlığın yelkenleri çırılçıplak
yaklaşıyor çapak kanı

2.
kırışmış deniz
yağmursuz bulut
ısıtmayan güneşim
sözlerim silinmiş olsa da
eskiden dipdiri bir mücevherdim

3.
kulaklarım yağmalansa, gözlerim törpülense de
yetiyeceğim kesilmiş ayaklarımla seke sürüne
cevakâr ellerim ve direngen beynime

4.
pulu tamam
mührü tamam
zamansız bir zarfla
süzülür soğuk ferman
kimse merak etmez
hangi dilin harflerini taşır
içindeki parşömen

5.
gizlice girdim yüksek gerilim hattına
elektrik düğmesine dokun da bak
gözlerim parlayarak düşeceğim odana

6.
keşke muhtaç olmasaydım kapılara
ne girişim olsaydı ne çıkışım
muhabbet kuşuydum alt tarafı
uzun uçuşlara alışık değildi kanatlarım

7.
güller öyle güzeldi ki dayanamadım
bir an önce sana ulaştırmalıydım
esmer ve yoksul yapraklara
ismine para denilen kağıtlar sıkıştırdım
"bereketi senden!" deyince anladım ki
bir demet gülle, iki aşk birden kazandım

BURSA ADLİYESİNDE RUH KARŞILAŞMALARI

Pelin YILMAZ

Her seferinde dudaklarımın ucunda başka bir şiirle giriyorum o büyük kapıdan içeri. Dudaklarımın ucundaki şiir güne, havaya, yüreğimdiki tada göre değişir, hüzünlenince şiir okumak isterim ben, mutlu olunca da, canım sıkınsa mısralar iyi gelir, memnunsam hayatımdan daha da iyi. Tam 10 yıldır adliye koridorlarında koşturup duruyorum. Mahkeme duvarlarını göre göre gülleryüzün, kavga dövüş içinde yaşaya yaşaya huzurun önemini kavradım. Ruhsal tedavi yöntemleri geliştirdim, sanat bunların başında geliyor. Sırf şiir değil, sonunda beni geliştiren, değiştiren, kendim kalarak başka biri olduğum her üretim. Bir de yolculuk var tabii, gitmek ve yanına almamak kendini. Severim her sabah başka bir yerde uyanmayı, gitmekten söz eden şarkılar mırıldanarak dolaşım hoşlanırım ama, artık biliyorum, gittiğim yer neresi olursa olsun, döneceğim yer Bursa olmalı. Sordukları zaman "Bursalıyım" demek isterim. Bursa'da doğmadım; annemin memleketi başka babamınki başka, başka başka yerlerde büyüdüm ama hele de Bursa dışındaysam "Bursalıyım" demek isterim, derim de bazen.

Her seferinde dudaklarımın ucunda başka bir şiirle giriyorum o büyük kapıdan içeri. Her içeri girişimde aklımda aynı düşünce, Burası eski Bursa Cezaevi, Nâzım Hikmet burada yattı, burada yazdı. Orhan Kemal burada tanıdı Nâzım'ı. Ben tam Orhan Kemal'in öldüğü gün dünyaya geldiğimden ruhlarımızın bir yerlerde karşılaştığına, çarpıştığına inanmak isterim, beni doğumumdan yıllar sonra Bursalı yapan kaderimde de, sözcüklere olan iflah olmaz sevdamda da bu ruh karşılaşmasının izlerini ararım. Aslında ben hâlâ, bir zamanlar Bursa Cezaevi olan yerde inşa edilmiş bu büyük Adliye Sarayı'nda her gün böyle ruh karşılaşmaları yaşadığına inanırım.

Bursa Adliye Sarayı'nın havadan terazi şeklinde görüldüğü söyleniyor. Henüz uçan arabalara binemediğimizden bunun nasıl bir terazi olduğunu göremedim, görene de rastlamadım. İçeri girince kocaman avizelerin asılı olduğu yüksek tavani, küçük havuzu ve özellikle kışın kayıp düşme tehlikesi yaratan granit tabanı, labirent gibi koridorları kocaman duruşma salonları, küçük kalem odaları ile pek sevimsiz gelir gözüme aslında, ama o ruh karşılaşmaları yüzünden olmalı, severim adliyede olmayı.

Bazen Adliye tamamen boşaldığında yıldızlıysa gece, "mevsim bahara yakın"sa bir de "şiddetli", "sıcak" bir "LODOS" varsa dışarıda "küt küt" çarpar 60 yıl önce açık kalan "boş koğuşun kapısı". Ben uykumda hissederim bunu. Uyurgezer bir rüyada kalkar gelirim "uzun sakalı darmadağın" ovaya inen keşiş ile buluşmaya.

Öyle, durup dururken "Tahir ile Zühre Meselesi"ne kafayı takışım hep o ruh karşılaşmaları yüzündendir, ya da kimi zaman her şeyden bıkmışken birden bire bir öğütü tutar gibi yaşamayı ciddiye alışı.

Yolunuz bir gün Bursa Adliyesine düşerse, siz de dudağınızda bir şiir ile girin büyük kapıdan içeri. Ancak o zaman uyuyan ruhlar uyanır sarar çevrenizi, yüreğinize hüzünlü bir sıcaklık yayılır, bir an unutursunuz sizi buralara getiren sorunları, çekişmeleri.

Salih MERCANOĞLU

MASA ÜSTÜ ÜÇ ŞİİR

SMİRNOFF

meskalin:
eşyanın zamanda
yolculuğu

ise

şöyle söylemeli
isli bir köle:

kraliçem
her çağ yakışır bize!

BACARDİ

henüz
şişede duruyor

ben de
minderimde

oturuyorum
geniş bir haz

vücudumla cam arasında

yüzümü görüyorum
ölü saçlarımın
altına sarkmış

hafif bir yarasa
çekiyor minderimi

birdenbire
yüzüm göl
saçlarım kamış!

KULÜP

akşamı doldur
uzun bardağına

akşamı doldur
ve uzat
gelin duvağı'na

gök sivil
az purusya mavisini

baktıkça hayli şiir

sahilde unutulmuş
bir asker ceketi

ÇIKTI!

*Tarihi Bursa Hanları
ve Kapalıçarşı*

Derleyip Yayına Hazırlayan:

Ramis DARA

TED Bursa Kültür Koleji Yayınları

YİNE HAZAN MEVSİMİ GELDİ

Ayşeğül İZMİRLİ

İdeal ve İktidar...

Bu iki sözcüğe bir de "Çıkar" ya da "Rant" sözcüğünü eklersek, sanırım dünyanın ve bu arada elbette ülkemizin ve de elbette, edebiyatından hükümetine, ülkemizdeki bütün kurumların düzenini oluşturan sistemin genel bir tanımını yapmış oluruz.

Bu tanıma bağlı iki soru: İlki, edebiyat bu sistemin neresindedir?

İkincisi: İlk bakışta görünen hal budur ama, bakalım "görünen"le "olan" bir midir?

İdeal dediğimiz şeyi ne kadar cılalarsak cılalayalım, sonuçta o, ekonomik ve/ya politik çıkarlar elde edebilmek, hiç değilse üstün bir konuma ulaşabilmek adına konulan bir hedeften başka bir şey değildir. Birey, (geniş anlamda düşüncecek olursak ülke) ideallerine göre uzar, kısalır, idealleriyle sıklır, gevşer, ideallerine uygun olarak biçim değiştirir. Yani ideal dediğimiz mangaldaki kül, aslında kullanana göre değer ve anlam kazanan bir çeşit lastiktir, kimileri için don, kimileri içinse sapan lastiği; sözün özü bu.

Bu durumda iktidar, pamuklu ya da naylon iç çamaşırlarımızın aşağıya düşmesini nasıl önleyebiliriz sorusunun yanıtını veren bir kullanma kılavuzu ya da dalların çatalından sapan üretme esas ve yöntemlerine ilişkin bir yönetmelik olarak da okunabilir.

Bu üçlü sistemin son ayağı rantta, vurulan kuştan yarılan kafaya; platonik aşktan tensel şehvete; bir pisuara karşı prostatsız durabilmekten çömelinen yere sistisiz işemeye doğru genişletebileceğimiz büyük bir yelpazedir.

Edebiyatın bu görüntüdeki yerine gelince.

İmlasız dergisinin eylül-ekim tarihli 3. sayısında, Sebahattin Umutlu ("sanat şahsi ve muhteremdir"den karışın şiire şiirde sınır çarpışmaları) başlıklı bir yazı yayımladı. Yazısında, kendisi gibi düşünen, edebiyata bulaşmış birçok kişinin "hissiyatına tercüman" olarak, edebiyatın iktidar, ideal, rant üçgenindeki yeriyile ilgili görüşlerini yazmış Umutlu.

Yazım biçimindeki düzensizliğine göre anarşist, konumlanışına bakarsak ovoidan dağa doğru, başlığıyla içeriğinin kopukluğuna göre kafası karışık bir kalemden çıkan bu yazıdan uzun bir alıntı yapmak zorundayım. Enis Batur ve Gergedan ekibinin 1980'lerin sonundaki "kem ideal"lerinden ve Ece Ayhan'ın bu dergi çevresinde yer alanlarla ilgili görüşlerinden bahseden girişin ardından, "...daha o günlerden yapıyorduk tercih, sırtlarını tekellere dayamak ve bugünkü tekeli edebiyat kurumunun temellerini atmak. bu temel atılırken, dikkat edilmesi gereken ilkeler de olmalıydı: sanatın ve edebiyatın, akan hayatın -ötekilerin hayatının- dışında, sokağın, kirine, gizine ve şiddetine bulaşmadan, görüldüğü kadarıyla fildişi kulelerden, gayet şahsi, gayet muhterem...

bu ilkeler ışığında işe koyulan malum şahıs (EB) ve etrafında kümelenen tuz kuru topluluk gergedan dışında başka dergilere de imza attılar. ama önce sermayenin desteğiyle bir yayınevi: yky. sonrası. vahim tablo. söylemeye gerek var mı. edebiyatın ve sanatın tümünden 'kültürel hayatın' endüstriyel bir ürün olarak tasarlanıp biçimlendirildiği ve tüm kültür-sanat edebiyatın başdöndüren bir hızla tekellerin güdümüne girdiği, tekeli edebiyat dönemi. yky ile başlayan bu tekelleşme sürecinin hemen arkası geldi. işbank, koçbank, doğan ve sabah derken bunu başkaları izledi. Kültür-sanat edebiyatın, fildişi kulelerden ve plazalardan bir türlü yakasını kurtaramadığı yıllar ve zavallı edebiyatçılar. yky'den bir kitabım olsun hayaliyle, o toplu fotoğraflara girmek ve sektöre dahil olmak için binbir takla atanlar... yüzlerini, düşlerini ve gülüşlerini, yani ki gelmişgeçmişlerini ve de varsa geleceklerini bir ömürlüğüne ciro edenler... doğrusu merak ediyorum. edebiyat tarihinde bulaşıklığın ve de yalâşıklığın bu derece ayyuka çıktığı, adına edebiyatçı ve sanatçı

diyebileceğimiz kimlikte buluşanların şahsiyetlerinin ve özelliklerinin silinerek ve de kendi öznelliklerinde temsil ettikleri değerlerin makro-mikro iktidarların karşısında tümenden esas duruşa geçirildiği, bu kadar ayaklar altına alındığı, bu kadar hiçe sayıldığı başka bir dönem görüldü mü acaba. sanmıyorum" diye devam ediyor.

Buraya kadar bütününe katılmadığım, devamında da Umutlu'yu haklı bulduğum yerler var yazıda. Örneğin, belki birçok dergi tarafından sakız gibi çiğnenerek çürütülmüş bir konuyu bir daha çiğnemekten kaçınmak amacıyla, belki de elit bir edebiyat bakışıyla, *Kitap-luk* dergisinin 63. sayısında yer alan Otel başlıklı dosyada Madımak Otel'i'nin hiç anılmayıp, insanlığa, edebiyata ve orada yakılan sanatçılara karşı işlenmiş bir kusur, özür gerektiren bir eksiklik olarak kabul edilebilir. Ama, buradan hareketle bütün bir *Kitap-luk* ekibini, yky yayınlarını ve elebaşı olarak gösterilen Enis Batur'u, özellikle iktidar ve rant ağırlıklı bu üçgene hapsedmek, haksızlıkmiş gibi geliyor bana.

Bu noktada rantı bir kez daha tanımlamak, örneklemek gerekiyor: Bir kadın olarak kadının duyarlığını, kadının zayıf karısını iyi bilen İnci Aral'ın edebiyat yapmak adına kadını kullanması, dişlerini kadına geçirerek onu "rant rant kemirme"si bir rantiyedir. Bir etnik grubun sözcülüğüne soyunarak şairliğini var etmeye çalışan; bu yetmeyince, diyelim gay lobilerine saldırarak gündeme gelmeye çalışan Cezmi Ersöz'ün; aynı etnik gruba yakın durarak şiirlerini şarkı sözü olarak dolar karşılığı satışa çıkaran Yılmaz Odabaşı'nın, bu toplumu "kürt kürt kemirme"si bir rantiyedir. Enis Batur'u bu çizginin devamına nasıl oturtabilir Umutlu; buna hakkı olabilir mi? Umutlu'ya soruyorum ama, seslendiğim kesim çok daha geniş, biliyorum. Ve biliyorum, o kesimin asıl itirazı, ideale ya da ranta değil, iktidardır. İdeallerinde yaşadıkları, sahip olduklarında bugünkülerden farklı kullanmayacaklarına inandığım iktidara...

Aynı dergide yayımlanan küçük İskender söyleşisinde Özcan Erdoğan'ın bu konuyla ilgili bir sorusuna aldığı yanıt, benim de görüşümdür. Diyor ki küçük İskender: "*Şiirin bir yaptırım gücü olduğuna inanmıyorum; isticrarlı bir erk taşıyor. Sorudaki kimliklerin (şiiir eleştirisi yapanların ve şiir yıllıkları hazırlayanların) de bunun farkında olduğunu sanıyorum, ama ortada bir pasta varmış havası hâkim ve masaya az çatal koyma hazırlığındalar yüzyıllardır*"

Türk şiirinin bugünkü çizgisinde belirleyici bazı kurumların ve kişilerin olduğu doğrudur, olmalıdır da... Sorun, bu kurumların ve kişilerin sorumluluklarını kullanma noktasında başlıyor. Bir anlamda kendi şiir tarikatını kuran ve müritlerini öyle ya da böyle gözetin, kollayan, kayıran Hilmi Yavuz'un tutumuyla, şiiri bir üst dil, bir seçkin sanat, farklı koordinatlar da seyreden esrarlı bir parabol olarak kabul eden ve bu yolda harcanan çabaya omuz veren Enis Batur'un konumu ve bakışı birbirini tutmaz. İtirazcılara bakarsanız, her iki örnek de bir biçimde iktidardır. Oysa şiirin uç noktalarını yoklamak, olanın ve olağanın dışında, yeni arazilerde şiirin izini sürmek adına iktidar olmakla, şiiri kendi ipiyle, kendi kovasıyla, kendi kuyusuna sarkıtmanın iktidarı bir tutulamaz. İtirazcılara dönerek konuşuyorum: Çıtayı yükselemlerle çıtayı boyuna göre ayarlayanları ayırınca ancak, genelde sanat, özelde şiir adına doğru değerlendirmeler yapmış olacağız. Çıtanın üstünden atlayanları çıtanın altından sıvışmaya kalkışanlar, "öbür" tarafta hiçbir zaman eşit muamele görmeyecek, "öteki"lerle eşit haklara sahip olamayacaklardır.

Bir durumdan rahatsızlığımızı dile getirir, bir hali eleştirir ya da kınarken, öldürsiye vurmayı alışkanlık haline getirdiğimiz doğrudur. Düşünürken, yazarken nesnelliği öne almayışımız da... perspektifimizi geniş tutmayı akıl edememişiz de... bulunduğumuz yere göre durum değerlendirmesi yapmamız da...

Dergileri karıştırın bakın, yıllar yılı eleştirmenin ve eleştirinin azlığını da hiç olmayışından yakınp durduğumuzu, sonra da bu işi hakkıyla yapanları, sadece Sivas'ta değil, dergi sayfalarına savurduğumuz ateş topraklarıyla eleştiri adına yaktığımızı göreceksiniz.

Ve sonra onları (*Yom Sanat*'ı, Mehmet H. Doğan dosyasından dolayı kutlayarak yazıyorum) dosya konusu yaparak tarihe, hak ettikleri yere kaydettiğimizi de...

Görüşeceğiz...

Yayın Yönetmeni : Ramis DARA (0 535 4990030)
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Melih ELAL
Yönetim Yeri : Atavler, Adalet Sok. Adaletkent Sitesi
H Blok, D: 3 16140 Nilüfer - BURSA
Yayın Danışmanları : İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL,
Serdar ÜNVER, Nuri DEMİRCİ.
Dağıtım : Pentimento Art Shop (0 212 2933959)

Yazışma Adresi : Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA
Katkı Payı : 10.000.000, TL
Posta Çeki : Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap
Dizgi : Emel COŞKUN
Baskı : Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 BURSA
Elektronik Posta : akatalpa@hotmail.com
Faks : 0 224 2254052

Aylık edebiyat dergisi Akatalpa Ocak 2000'de Bursa'da kurulmuştur.